

Perustulo ja negatiivinen tulovero

Perustulo ja negatiivinen tulovero ovat molemmat tapoja yhdistää vähimmäisturva ja tuloverotus yhdeksi kokonaisuudeksi.

Yksinkertaisimmillaan perustulossa henkilölle maksetaan esimerkiksi kuukausittain tietty tuloista riippumaton määrä rahaa, ja kaikkea muuta veronalaista tuloa verotetaan aina samalla veroprosentilla.

Negatiivisessa tuloverossa henkilö taas maksaa veroa vasta, kun hänen kuukausitulonsa ylittävät tietyn tuloajan. Jos tulot jäävät tuloajan alle, vähimmäistulotasoa turvataan maksamalla henkilölle negatiivista veroa eli etuutta. Yleensä ajatellaan, että perustulon tai negatiivisen veron saaminen ei edellytä työmarkkinoiden käytettävissä olemista.

Perustulo ja negatiivinen tulovero voidaan määritellä niin, että niiden vaikutus henkilön käytettävissä oleviin tuloihin on samanlainen. Tällöin myös mallien tulonjakovaikutukset, kustannukset sekä vaikutukset työn teon kannustimiin ovat yhtäläiset.

Yksinkertaisesti toteutettuna perustulossa ja negatiivisessa tuloverossa henkilön on helppo ennakoida kuukausittain verojen jälkeen käytettävissä olevien tulojen määrä. Myös työn vastaanottaminen tai työnteon lisääminen on tuloista riippumatta aina yhtä kannattavaa.

Yksinkertaisen perustulon tai negatiivisen tuloveron toteuttaminen ei kuitenkaan ole ongelmantonta: jos nykyiset sosiaalietuudet ja eri tulolajien erilainen verokohtelu korvattaisiin, sillä olisi merkittäviä vaikutuksia tulonjakoon. Tällöin sosiaaliturva ei myöskään enää kohdentuisi tarveperusteisesti. Vähimmäisturvan ylittävien etuuksien, kuten ansiosidonnaisten etuuksien ja asumistukien, säilyttäminen ennallaan taas jättäisi tulonsiirtojärjestelmän lähes yhtä monimutkaiseksi kuin mitä se nykyisellään on.

Linkkejä lisätietoon

[Basic Income and Negative Income Tax: A Comparison with a Simulation Model.](#) Basic Income Studies 9(1-2). Honkanen P. 2014.

[Basic Income or a Single Tapering Rule? Incentives, Inclusiveness and Affordability Compared for the Case of Finland.](#) Economics Department Working Papers No. 1464. Parelussen, J. K., Hyunjeong H. & Viitamäki H. 2018.

[Ideaista kokeiluun? Esiselvitys perustulokokeilun toteuttamisvaihtoehdoista.](#) Liite 1. Perustulohankkeen mikrosimulointituloksia. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 13. Honkanen, P & Simanainen, M. 2016.

[Ideaista kokeiluun? Esiselvitys perustulokokeilun toteuttamisvaihtoehdoista.](#) Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 13. Kangas, O & Pulkka V-V, toim. 2016.

[Mechanics of Replacing Benefit Systems with a Basic Income: Comparative Results from a Microsimulation Approach.](#) The Journal of Economic Inequality 15(4). Browne, J. & Immervoll H. 2017.

[Perustulomallin analyysi.](#) Muistio. Eduskunta. Sisäinen tietopalvelu. Kannas, O. & Kärkkäinen, O. 2014.

Perusturvan ja toimeliaisuuden
uudistushanke vnk.fi/toimi

SOSIAALI
TURVA 2030